

**Голові разової спеціалізованої вченої ради
Вищого навчального закладу
«Національна академія управління»
доктору юридичних наук, професору
Юрію КУРИЛЮКУ**

РЕЦЕНЗІЯ

**доктора юридичних наук, завідувача кафедри теорії та історії держави і
права юридичного факультету Вищого навчального закладу
«Національна академія управління» Чуба Антона Володимировича
на дисертацію
Матвійця Олександра Анатолійовича на тему:
«Адміністративно-правовий статус Бюро економічної
безпеки України»,
поданої на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 08 «Право»
за спеціальністю 081 «Право»**

1. Актуальність обраної теми. Забезпечення економічної безпеки, детінізація економіки та ефективне використання бюджетних коштів потребують ефективної діяльності державних органів, які здійснюють правоохоронну діяльність у сфері економіки. Визначне місце серед таких органів займає відносно новий правоохоронний орган, який лише перебуває в процесі свого становлення, – Бюро економічної безпеки України (БЕБ).

Практика застосування нового законодавства про БЕБ постійно виявляє прогалини й нечіткість норм, що визначають адміністративно-правовий статус Бюро економічної безпеки України, його завдання та повноваження, права та обов'язки його працівників тощо. Зазначене обумовлює необхідність їх удосконалення, усунення колізій у законодавстві, підвищення інституційної незалежності БЕБ та налагодження ефективної взаємодії з іншими державними структурами в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення економіки. Все це, безперечно, обумовлює актуальність теми дисертації Матвійця О.О.

Крім того, актуальність теми дослідження полягає також у необхідності суттєвого збагачення доктрини адміністративного права новими науковими положеннями щодо специфіки адміністративних правовідносин за участі Бюро

економічної безпеки України та особливостей їх правового регулювання.

У зв'язку з наведеним, можна стверджувати, що проведене автором та присвячене адміністративно-правовому статусу Бюро економічної безпеки України дослідження, є надзвичайно актуальним та своєчасним, теоретично виправданим та практично орієнтованим. Воно безпосередньо відповідає стратегічним пріоритетам державної політики України.

Дисертація виконана у межах відомчої наукової теми: «Правове забезпечення суспільних відносин в умовах європейської інтеграції» (державний реєстраційний номер 0122U202084) та відповідно до програмних нормативно-правових документів, зокрема Стратегії розвитку Національної академії правових наук України на 2021-2025 роки, затвердженої постановою загальних зборів Національної академії правових наук України 26.03.2021 р., Національної економічної стратегії на період до 2030 року, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 03.03.2021 р. № 179. Наукове дослідження беззаперечно інтегрується в окреслену наукову тему як його важлива складова, оскільки конкретизує питання європейської інтеграції в частині забезпечення прозорого бізнес-клімату в Україні, реформуванні системи фінансових розслідувань згідно з критеріями ЄС.

2. Оцінка змісту дисертації. Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, які об'єднують десять підрозділів, списку використаних джерел та додатку. Структура дисертації є логічною, відповідає темі, меті та завданням дослідження.

У вступі обґрунтовано вибір теми наукового дослідження, зазначена науково-теоретична база, вказується на зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами, визначаються мета і завдання дослідження, його об'єкт та предмет, визначаються методи дослідження, формулюється наукова новизна отриманих результатів, практичне значення отриманих результатів, подається інформація про апробацію результатів дослідження та структуру та обсяг дисертації.

У першому розділі «Загальні положення про адміністративно-правовий

статус Бюро економічної безпеки України» охарактеризовано поняття, сутність та елементи адміністративно-правового статусу Бюро економічної безпеки України, місце Бюро економічної безпеки України в системі органів державної влади України, принципи адміністративно-правового статусу Бюро економічної безпеки України. Зміст першого розділу дисертації демонструє високий рівень теоретико-методологічної підготовки автора та його здатність до глибокого системного аналізу. Представлені матеріали розділу свідчать про: здатність автора здійснювати розробку новітнього понятійно-категоріального апарату, що проявилось у визначенні понять, виокремленні ознак і специфіки адміністративно-правового статусу Бюро економічної безпеки України, глибоке розуміння автором системних зв'язків між різними елементами цього статусу, вміння здійснювати аналіз нормативних актів.

Заслуговує на увагу визначення дисертантом поняття адміністративно-правового статусу БЕБ, яким є сукупність закріплених нормами адміністративного права функціональних (мети, функцій, завдань та повноважень) та організаційних (порядок створення, ліквідації та реорганізації, його структури, кадрів, контролю за діяльністю та юридична відповідальність тощо) елементів, а також принципів, які визначають правове становище БЕБ у сфері адміністративних правовідносин.

Цілком обґрунтованим варто визнати положення автора про те, що адміністративно-правовий статус БЕБ містить функціональний та організаційний блоки. Слід погодитися, що саме функціональний блок адміністративно-правового статусу БЕБ є первинним у цій сукупності блоків і зумовлює формування організаційного блоку адміністративно-правового статусу БЕБ.

Надзвичайно цікавим є підрозділ дисертації, присвячений принципам адміністративно-правового статусу Бюро економічної безпеки України.

Автор цілком правильно доходить висновку, що принципи діяльності БЕБ визначені у ст.3 Закону «Про БЕБ» невдало. З цієї норми вбачається, що вона визначає лише принципи діяльності БЕБ, хоча фактично вона визначає

також організаційні принципи та принципи, які одночасно є як принципами діяльності БЕБ, так і принципами його організації. Також сама послідовність викладення принципів у ст.3 Закону «Про БЕБ» та форма їх закріплення виглядає недосконалою. Визначений у ст.3 Закону «Про БЕБ» перелік принципів діяльності БЕБ є фактично копією принципів діяльності ДБР, визначених у Законі України «Про Державне бюро розслідувань», але у дещо гіршому варіанті.

У другому розділі «Функціональні елементи адміністративно-правового статусу Бюро економічної безпеки України» розкрито положення про мету, завдання, функції та повноваження Бюро економічної безпеки України.

Привертає увагу дослідження автором питання щодо функцій БЕБ, під якими автор справедливо розуміє основні напрями його діяльності, які впливають з загального соціального призначення БЕБ у суспільстві, конкретизуються у відповідних правах і обов'язках БЕБ, визначають його організацію, структуру та повноваження. Функції БЕБ відображають призначення БЕБ як державного органу, його роль, місце у структурі державного апарату, коло тих проблем, за вирішення яких відповідає БЕБ. Цілком аргументованими є висновки автора стосовно окремих функцій, наприклад, інформаційної функції, яка полягає у декількох складових, що знаходять свій прояв у діяльності БЕБ: 1) в діяльності з власного інформаційного забезпечення через збирання, оброблення, накопичення, перевірку, оцінку, аналіз інформації, необхідної БЕБ для виконання покладених на нього завдань; 2) в діяльності з задоволення потреб в інформації відповідних державних органів та суспільства загалом.

Цікавими для практики є висновки дисертанта щодо поширених у практиці випадків звернення БЕБ до державних органів з рекомендаціями щодо перегляду договорів, укладених господарюючими суб'єктами. Слід погодитися, що такі рекомендації можуть розглядатися як певний незаконний тиск на бізнес, через що відповідне повноваження та порядок його реалізації слід визначити у Законі «Про БЕБ».

Практично корисною слід визнати й пропозицію сформуванню при БЕБ науково-консультативну раду, до складу якої увійшли б вчені – працівники БЕБ, а також науковці-фахівці наукових закладів та установ, закладів вищої освіти тощо, предметом наукових досліджень яких є питання діяльності БЕБ.

У третьому розділі «Організаційні елементи адміністративно-правового статусу Бюро економічної безпеки України» розкрито положення про порядок створення, ліквідації та реорганізації Бюро економічної безпеки України, його структуру та кадрове забезпечення, контроль за діяльністю Бюро економічної безпеки України та його підзвітність, гарантії діяльності та юридичну відповідальність Бюро економічної безпеки України

Цікавою, хоча й дещо дискусійною, є пропозиція автора створити у межах БЕБ колегії як колегіального органу управління БЕБ. Автор пропонує у Законі «Про БЕБ» передбачити, що колегії БЕБ є дорадчими органами при Директорі БЕБ та керівниках територіальних управлінь і розглядають найбільш важливі питання діяльності БЕБ.

В аспекті удосконалення нормативно-правового регулювання діяльності БЕБ, заслуговують на увагу пропозиції О.А. Матвійця змінити структуру розділі III «Організація діяльності БЕБ» Закону «Про БЕБ». Слід погодитися, що недоречним виглядає поміщення до розділу III «Організація діяльності БЕБ» Закону «Про БЕБ» статті 22 Закону, яка присвячена аналітичним продуктам та інформаційним документам БЕБ. Ця стаття фактично врегульовує вже результати роботи інформаційно-аналітичних підрозділів БЕБ, однак ці питання не є тими питаннями, які стосуються організації діяльності БЕБ, а є вже питаннями функціонування БЕБ. Непослідовно викладені у розділі III Закону «Про БЕБ» і статті 23 та 24, оскільки вони закладають непослідовність у правовому регулюванні конкурсних та після конкурсних процедур.

Важливим для практики виглядає висновок дисертації про суб'єктів контролю за діяльністю БЕБ, а також про необхідність віднесення до них Президента України. Аргументованим є висновок, що БЕБ є органом у сфері

безпеки (забезпечує економічну безпеку держави, яка є складовою національної безпеки України), а тому виходячи з Конституції України Президент України не може не мати повноважень стосовно контролю за БЕБ як прояву повноважень у сфері забезпечення економічної безпеки держави

3. Достовірність і новизна наукових положень, висновків і рекомендацій. Автор спирається на значний масив джерел, який охоплює наукові праці вітчизняних фахівців у сфері правової науки (насамперед, у галузі адміністративного права), а також і праці науковців у інших сферах вітчизняної науки. Список використаних джерел складає аж 230 найменувань, що для дисертації на здобуття ступеня доктора філософії свідчить про достатньо ґрунтовне опрацювання наукового та нормативного матеріалу.

Рецензована дисертація характеризується високим рівнем наукової новизни, системністю та глибоким теоретико-методологічним аналізом правових проблем, зумовлених неналежним визначенням у законодавстві адміністративно-правового статусу Бюро економічної безпеки України. Автор сформулював низку положень, які суттєво збагачують юридичну науку.

Наукова новизна дисертації полягає в комплексному теоретичному дослідженні адміністративно-правового статусу Бюро економічної безпеки України. Серед найбільш вагомих результатів, що визначають наукову новизну дисертації, варто виокремити такі:

– визначено проблематику реалізації у діяльності Бюро економічної безпеки України принципу неупередженості, яка полягає в тому, що за своїм змістом принцип неупередженості може увійти у конфлікт з двома такими іншими принципами, як принцип незалежності Бюро економічної безпеки України від інших, крім державних, інтересів та принципу пріоритетності додержання прав, свобод і інтересів фізичних та юридичних осіб. Недоліком законодавства про Бюро економічної безпеки України є те, що воно не визначає, яким інтересом повинне керуватися Бюро економічної безпеки України при прийнятті рішення у тому разі, коли інтереси держави будуть

суперечити охоронюваним законом інтересам фізичних та юридичних осіб, - інтересами держави, яким підпорядковане Бюро економічної безпеки України та які у зв'язку з дією принципу незалежності Бюро економічної безпеки України від інших, крім державних, інтересів, очевидно мають пріоритет перед іншими інтересами, чи інтересами фізичних та юридичних осіб, які мають пріоритет згідно з принципом пріоритетності додержання прав, свобод і інтересів фізичних та юридичних осіб;

- запропоновано врегулювати на рівні законодавства право аналітика Бюро економічної безпеки України заявити самовідвід у завданні зі створення аналітичного продукту у разі наявності у нього особистого інтересу, який впливає на його об'єктивність при проведенні аналітичної роботи;

- обґрунтовано сформулювати при Бюро економічної безпеки України науково-консультативну раду, до складу якої увійшли б вчені – працівники Бюро економічної безпеки України, а також науковці-фахівці наукових закладів та установ, закладів вищої освіти тощо, предметом наукових досліджень яких є питання діяльності Бюро економічної безпеки України;

- удосконалення положення про суб'єктів контролю за діяльністю Бюро економічної безпеки України. Встановлення, що необґрунтованим є усунення Президента України від контролю за діяльністю Бюро економічної безпеки України. Доведено, що Президент України виходячи з Конституції України повинен мати повноваження стосовно контролю за Бюро економічної безпеки України як прояву повноважень у сфері забезпечення національної безпеки держави. Директор Бюро економічної безпеки України повинен подавати Президенту України щорічний звіт про діяльність Бюро економічної безпеки України за попередній рік.

Наукові положення, сформульовані в дисертації, мають високий ступінь обґрунтованості, є новими, оригінальними та в сукупності вирішують важливе науково-практичне завдання - формування сучасної правової доктрини та нормативної бази адміністративно-правового статусу Бюро економічної безпеки України.

Практичне значення результатів дисертаційної роботи полягає у можливості використання матеріалів дисертації, основних її положень та узагальнень, сформульованих у висновках, у науково-дослідній діяльності - для підготовки наукових досліджень, пов'язаних із правовим статусом Бюро економічної безпеки України та інших правоохоронних органів (довідка ВНЗ «Національна академія управління» від 26.12.2025 № 03-25/86); в освітньому процесі - при викладанні навчальної дисципліни «Адміністративне право України» та «Органи кримінальної юстиції в Україні», а також при підготовці методичних матеріалів, підручників, посібників за цим напрямом (акт впровадження ВНЗ «Національна академія управління» від 27.05.2026); у правотворчій та правозастосовній діяльності – для вдосконалення чинного законодавства у сфері діяльності Бюро економічної безпеки України та підвищення ефективності діяльності Бюро з виконання покладених на нього завдань, ефективності реалізації норм законодавства про Бюро економічної безпеки України (довідка Територіального управління Бюро економічної безпеки України у м. Києві від 06.07.2026).

4. Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації є достатньою і підтверджується належною структурою роботи, логікою викладу матеріалу, використанням широкого кола нормативних та доктринальних джерел. Мета дослідження сформульована як комплексний науковий аналіз проблематики адміністративно-правового статусу Бюро економічної безпеки України, запропонування шляхів вирішення відповідних проблем, які виникають у діяльності Бюро, надання пропозицій щодо вдосконалення чинного законодавства про Бюро економічної безпеки України.

Методологічна основа дисертації свідчить про прагнення автора забезпечити комплексність аналізу. Використання загальнонаукових та спеціально-правових методів дослідження дозволило комплексно проаналізувати адміністративно-правовий статус Бюро економічної безпеки

України та запропонувати шляхи вирішення окремих правових питань.

5. Наукове та практичне значення одержаних результатів.

Результати дисертаційного дослідження мають наукове та практичне значення, мають прикладний характер і можуть використовуватися за різними напрямками діяльності, зокрема:

- правотворчості – для вдосконалення чинного законодавства у сфері організації та діяльності Бюро економічної безпеки;

- правозастосовній діяльності – для підвищення ефективності діяльності прокурорського самоврядування з виконання покладених на нього завдань, ефективності реалізації норм законодавства про Бюро економічної безпеки;

- освітньому процесі – при викладанні навчальної дисципліни «Органи кримінальної юстиції в Україні» та «Адміністративне право України», а також при підготовці методичних матеріалів, підручників, посібників за цим напрямом (підтверджується актами впровадження ВНЗ «Національна академія управління» від 27.05.2026);

- науково-дослідній сфері – як підґрунтя для подальших наукових досліджень, пов'язаних із правовим статусом прокурора та відповідних інституцій (підтверджується довідкою ВНЗ «Національна академія управління» від 26.12.2025 № 03-25/86).

6. Рівень виконання здобувачем поставленого наукового завдання та рівень оволодіння здобувачем методологією наукової діяльності. Метою дисертаційного дослідження визначено комплексний науковий аналіз проблематики адміністративно-правового статусу БЕБ, запропонування шляхів вирішення відповідних проблем, які виникають у діяльності БЕБ, наданні пропозицій щодо вдосконалення чинного законодавства про БЕБ.

З метою реалізації поставленої мети здобувачем вирішено такі завдання:

- 1) сформовано визначення поняття та з'ясовано сутність адміністративно-правового статусу БЕБ; 2) визначено елементи БЕБ; 3) визначено місце БЕБ в системі органів державної влади України державному апараті; 4) розкрито принципи адміністративно-правового статусу БЕБ; 5) встановлено мету та

завдання діяльності БЕБ; 6) охарактеризовано функції БЕБ; 7) розкрито зміст повноважень БЕБ; 8) визначено структуру БЕБ, охарактеризовано особливості його створення, ліквідації та реорганізації; 9) розкрито порядок призначення та звільнення працівників БЕБ; 10) досліджено особливості контролю за діяльністю БЕБ; 11) визначено гарантії діяльності БЕБ; 12) розкрито особливості юридичної відповідальності БЕБ; 13) сформульовано пропозиції щодо вдосконалення законодавства про БЕБ.

Ефективне вирішення зазначених завдань здійснено завдяки вдало дібраній та належно застосованій методології. Зокрема, дисертантом були використані загальнонаукові методи пізнання та спеціальні методи юридичної науки. Серед застосованих автором методів слід відзначити діалектичний метод та метод аналізу, системно-структурний метод та метод класифікації, порівняльно-правовий, логіко-граматичний, формально-юридичний методи.

Все наведене свідчить про належні та достатні рівні виконання здобувачем поставленого наукового завдання та оволодіння здобувачем методологією наукової діяльності.

7. Повнота викладу основних результатів дисертації в опублікованих працях. Основні результати проведеного дослідження викладені у 7 публікаціях – у 4 наукових статтях, опублікованих у наукових виданнях, що входять до переліку фахових для юридичних наук видань, а також у 3 тезах, опублікованих за результатами доповідей на наукових і науково-практичних конференціях, що засвідчують апробацію матеріалів дослідницької роботи. Тематика публікацій корелює зі змістом наукового дослідження. Тематичний діапазон наукових праць засвідчує, що основні положення дисертації пройшли належну апробацію, а результати дослідження були представлені науковій спільноті до подання роботи до захисту. Особистий внесок здобувача у виконання дисертаційної роботи є належним, а заявлені у вступі положення свідчать про самостійне формування наукового задуму, добір джерельної бази, аналіз нормативного матеріалу, систематизацію емпіричних даних і формулювання авторських висновків.

8. Відповідність дисертації встановленим вимогам. Дисертація Матвійця О.А. відповідає нормативно-визначеним вимогам, зокрема, Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 р. № 261, та Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44. Оформлення дисертації відповідає вимогам, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 р. № 40. Порухень академічної доброчесності в дисертації та наукових працях здобувача, в яких представлено результати дисертації, не виявлено.

Дисертація містить результати власних досліджень здобувача, а використання ідей, положень, нормативного матеріалу та текстів інших авторів супроводжується посиланнями на відповідні джерела. У роботі простежується авторська логіка викладу, самостійне формулювання висновків і прагнення запропонувати власні підходи до вирішення правових проблем адміністративно-правового статусу Бюро економічної безпеки України. Публікаційна активність здобувача, наявність статей у фахових виданнях, а також апробація результатів на науково-практичних конференціях підтверджують, що основні положення дисертації були представлені в науковому середовищі та отримали можливість для фахового обговорення.

9. Аналіз дискусійних положень та основні зауваження. Дисертаційна робота Матвійця О.А. справляє позитивне враження як наукове дослідження, що розкриває актуальну проблематику, має внутрішню логіку, достатньо широку джерельну базу та практичну спрямованість. Водночас, як і будь-яке комплексне дослідження, вона містить окремі положення, які мають дискусійний характер або потребують додаткового уточнення. Висловлені нижче зауваження не знижують загальної позитивної оцінки дисертації, однак можуть бути враховані здобувачем у подальшій науковій роботі.

1. Автором запропоновано створити у межах Бюро економічної безпеки України колегії як колегіальний орган управління Бюро економічної безпеки України, положення про які закріпити у Законі «Про Бюро економічної безпеки України». Дисертантом визначено, що колегії Бюро економічної безпеки України повинні бути дорадчими органами при Директорі Бюро економічної безпеки України та керівниках територіальних управлінь і розглядати найбільш важливі питання діяльності Бюро економічної безпеки України. Рішення колегій Бюро економічної безпеки України варто було б втілювати в життя наказами Директора Бюро економічної безпеки України чи керівника територіального управління Бюро економічної безпеки України і доводити до відома підлеглих працівників.

Однак, одним з принципів діяльності Бюро економічної безпеки України, який на думку автора є також і принципом адміністративно-правового статусу БЕБ, є принцип єдиначальності у реалізації повноважень Бюро економічної безпеки України. У зв'язку з цим, виникає питання, чи не суперечитиме така пропозиція автора зазначеному принципу, який виходячи зі свого змісту є основоположним у реалізації відповідних правовідносин.

2. Автором сформульоване визначення поняття адміністративно-правового статусу БЕБ, згідно з яким адміністративно-правовим статусом БЕБ є сукупність закріплених нормами адміністративного права функціональних (мети, функцій, завдань та повноважень) та організаційних (порядок створення, ліквідації та реорганізації, його структури, кадрів, контролю за діяльністю та юридична відповідальність тощо) елементів, а також принципів, які визначають правове становище БЕБ у сфері адміністративних правовідносин. Таким чином, виходячи з цього визначення, очевидно, що елементами цього статусу можуть бути лише ті складові, які закріплені нормами адміністративного права. В той же час, не всі елементи адміністративно-правового статусу БЕБ, які визначені дисертантом, визначаються нормами адміністративного права, наприклад, кримінальна чи матеріальна відповідальність. Таким чином, вбачається певна суперечність у

висновках дисертанта.

3. У роботі досліджуються функції Бюро економічної безпеки України та сформульовано перелік тих функцій, які прямо не закріплені у Законі «Про Бюро економічної безпеки України», але які здійснюються Бюро економічної безпеки України. Такими автор визначив превентивну, прогностичну та нормотворчу функції.

На наш погляд, виокремлення прогностичної функції виглядає дискусійним, на що звертає увагу і сам дисертант, зауважуючи, що за певних умов прогностичну функцію можна розглядати як складову аналітичної функції БЕБ. Однак, все ж дисертант робить висновок про самотійність прогностичної функції, визначаючи, що аналітична функція БЕБ більше спрямована на аналіз діючого стану відносин, тих відносин, які вже є сформованими, в той час як прогностична функція БЕБ спрямована на їх розвиток в майбутньому.

Однак, якщо наслідком реалізації аналітичної функції є створення аналітичного продукту, що прямо визначено Законом «Про БЕБ», то постає питання, а що ж буде результатом здійснення БЕБ прогностичної функції та як відбуватиметься втілення результату цієї функції у діяльності БЕБ.

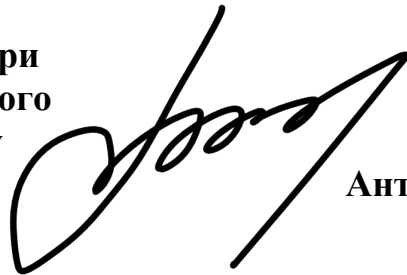
10. Загальний висновок. Дисертаційна робота Матвійця Олександра Анатолійовича на тему «Адміністративно-правовий статус Бюро економічної безпеки України» є актуальним, самотійним, завершеним науковим дослідженням, в якому отримано результати, що мають наукову новизну, теоретичне значення та практичну цінність. Робота характеризується належною структурою, достатнім рівнем методологічної обґрунтованості, широкою джерельною базою, зв'язком із актуальними проблемами правозастосування та спрямованістю на вдосконалення національного законодавства. Висловлені зауваження мають дискусійний характер і не спростовують основних наукових положень дисертації та не впливають на загальну позитивну оцінку проведеного здобувачем дослідження.

За змістом, структурою, рівнем наукової новизни, обґрунтованістю

висновків, практичним значенням отриманих результатів, повнотою їх апробації та оприлюднення у наукових працях дисертаційна робота Матвійця Олександра Анатолійовича на тему «Адміністративно-правовий статус Бюро економічної безпеки України» відповідає вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 р. № 261 (зі змінами) та Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 р. № 44 (зі змінами), а її автор, Матвійць Олександр Анатолійович, заслуговує на присудження ступеня доктора філософії у галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».

РЕЦЕНЗЕНТ:

**доктор юридичних наук, завідувач кафедри
теорії та історії держави і права юридичного
факультету Вищого навчального закладу
«Національна академія управління»**

Антон ЧУБ